

[Drachmann.]

var blevet bekæmpet saa haardt og saa lidet loyalt fra anden Side.

Man maa i øvrigt ikke tro, at det var vore Tanker, der blev gennemført ved Valutacentralens Oprettelse. Der var den store Forskel, at medens vi ønskede i god Tid et effektivt System lagt til Rette — i god Tid, kan jeg sige, da vi endnu gennem vor store Købeevne og Importtal havde gode Forhandlingsobjekter overfor Udlandet —, medens vi ønskede Told sat mod Told, Præference mod Præference, saa kom man i den 12te Time i Form af Valutacentralen med et teknisk utilfredsstillende Apparat, i en Situation, hvor man knap nok havde de rette Kort mere tilbage, og hvor Udviklingen allerede var foregaaet saa uheldigt, at det, man skulde have undgaaet, netop var indtruffet, idet vi var trængt hen i en Krog og var saa ensidigt stillet som vistnok intet andet Land i Verden — hvad jeg nævnte før — i vor Eksportpolitik og i vor Afsætningspolitik, hvorved det farlige i vor Situation var blevet saa forstærket.

Paa den Baggrund, som jeg her har skildret, maa det Lovforslag ses, som vi herved fra konservativ Side tillader os at forelægge i det høje Folketing. Vore gamle Teorier og de gamle Systemer — alt ligger knust. Selv i bedste Tilfælde er det ganske givet, at vort Landbrugs Ekspansion er standset, den vil simpelt hen blive begrænset udefra. Vi bliver sat paa Ration, men kunde ogsaa sige, vi bliver sat paa Smalkost. Altsaa, det Formaal, som laa i den gamle Handelspolitik: Landbrugseksportens stadige Stormmarch mod Skyerne, eksisterer — det maa man erkende — ikke længere. Udefra har man sat Grænser for os, og alle de Hensyn, der gjorde sig gældende under det tidligere System, maa da tages op til Revision, og jeg haaber, de vil blive taget op snarlig til Revision, og at de vil komme ind under nye Synsvinkler.

Det Spørgsmaal, der nu maa rejse sig, maa da — uden at jeg skal komme ind paa de aktuelle Forhandlinger udadtil, som foregaaer i disse Dage — allerede paa Basis af det, vi nu kan overse, forme sig saaledes: Hvad skal dette Land fremtidig leve af? Vi saa alt det, der skulde garantere den tidligere Udvikling, styrtede i Grus. Spørgsmaalet om Fremtiden rejser sig mere og

mere truende og rejser sig saaledes, at det ikke kan skydes til Side, og det maa og bør heller ikke skydes til Side længere. Jeg tror ikke, det vil være lykkeligt, om vi nu kommer ind i en Udvikling, hvor vi fortsat hvert halve Aar skal have et nyt „Kriseforlig“ med nye, mægtige Skattebyrder, der ødelægger Købeevnen og dermed Forretningslivet, og med fortsat Kronenedgang, der vil have den samme Virkning i det lange Løb. Jeg tror ikke, det vil være klogt, og jeg tror, vi i Tide bør sætte ind paa en anden Udvikling.

Disse Kriseforlig vil vi overhovedet ikke kunne forsvare ret længe endnu; for det maa være klart, at det, vi kalder Krise, i Virkeligheden er ved at udvikle sig til en kronisk Tilstand, og de, der erkender dette og overser dette, kan ikke længere tage Ansvar for at behandle det ud fra aktuelle og akutte Krisesympotomer. Det vil blive en kronisk Tilstand, en meget alvorlig kronisk Tilstand for Landet, hvis vi da ikke selv søger at ændre den, ikke ved at lappe paa gamle Skader, men ved organisk at bygge noget nyt op og noget mere holdbart end det, der styrtede sammen.

Hvis man ikke vil give mig Ret i disse Betragtninger, vil jeg gerne rejse det Spørgsmaal og rette det til dem, der har taget Ansvar for den tidligere Udvikling, om vi da fortsat endnu i 1933 skal vente paa, at en ny og bedre Verden vil tilsmile os, skønt hver Dag viser os den sande Verdens stik modsatte Ansigt.

Jeg tror, at hvis ikke selve Landets økonomiske Sammenbrud skal ramme os en skønne Dag lige saa brat som det handelspolitiske Systems, vil det være rigtigt at lægge de nye Veje til Rette i Tide. Efter at vi fra konservativ Side i 12 Aar forgæves har ført vor Politik med Advarsler mod den Udvikling, jeg her har gjort Rede for, har vi ingen større Illusioner, men alligevel er der ved at dæmre en Erkendelse ude i Folket, paa Trods og paa tværs af Partirammerne, heldigvis; Folkets Instinkt synes at være ved at vaagne i Erkendelsen af den umaadelige Fare og den umaadelig mørke Fremtid, der tegner sig for Landet.

Vi kæmper i Virkeligheden nu det danske Samfunds Kamp for sin økonomiske Eksistens med Ryggen mod Muren, og i denne Kamp er det givet, at alle Midler maa